

vyhláškou musí býti věřitelé zároveň vyzváni, by se u společnosti přihlásili. Podle druhého odstavce čl. 245 obch. zák. nemůže býti rozdělení provedeno dříve než po uplynutí jednoho roku, počítajíc ode dne, kdy se po třetí stala vyhláška ve veřejných listech k tomu určených. Tato lhůta byla článkem 1 cís. nař. ze dne 21. června 1873 čís. 114 ř. zák. jemuž se podle vyhlášky veškerého ministerstva ze dne 27. května 1874, čís. 80 ř. zák. dostalo ústavního schválení, zmírněna na tři měsíce a tím druhý odstavec čl. 245 obch. zák. nově upraven (srov. Staub-Pisko I. str. 779, Wenig, Příručka obchodního práva str. 134, Randa, Handelsrech II. str. 190 text i pozn. 139). Tato úprava záležitosti však jen v tom, že netřeba vyčkávat celý rok od třetí vyhlášky, nýbrž že smí býti započato s rozdělením jmění (čl. 245 obch. zák.), pokud se týče s částečným zpětným splacením základního kapitálu akcionářům (čl. 248 obch. zák.) již po uplynutí tří měsíců po třetím vyhlášení. Není tím nikterak řečeno, že nesmí býti započato se splácením později. Má-li však býti započato se splácením již po třech měsících, musí býti tato zkrácená lhůta ve vyhláškách výslovně udána. To je smysl čl. 1 cís. nař. ze dne 21. června 1873, čís. 114 ř. z., jakž vysvětluje z jeho doslovu: »smí býti provedeno rozdělení... již po uplynutí tří měsíců, počítajíc ode dne, kdy se stala po třetí vyhláška ve veřejných listech k tomu určených s údajem tohoto zkráceného termínu«. Tomu jest rozuměti tak, že, rozhodla-li se společnost splácti základní kapitál již po třech měsících od třetí vyhlášky, což jí uvedeným císařským nařízením jest dovoleno, musí tuto lhůtu ve vyhlášce výslovně uvést. Z toho všeho plyne, že, nechce-li použití této kratší lhůty a neuvedla-li ji proto ve vyhlášce, zůstává při ustanovení čl. 245 obch. zák., totiž, že nesmí býti započato se splácením dříve než po uplynutí jednoho roku. Nebyl tudíž čl. 245 obch. zák. zmíněným cís. nař. zrušen, nýbrž ve smyslu právě uvedeném jen doplněn. Tomu není na závadu ani ustanovení čtvrtého odstavce § 18 čís. 3 akciového regulativu, poněvadž má na mysli jen případy, v nichž bylo již použito zavedených výhod. Jednoroční lhůta stanovená v druhém odstavci čl. 245 obch. zák. nebyla zrušena zmíněným císařským nařízením ani výslovně, aniž lze z doslovu čl. 1 tohoto nařízení vyčísti, že tato lhůta nutně byla nahrazena lhůtou tříměsíční; ze srovnání uvedených zákonných předpisů nevyplývá nikterak, že nemohou vedle sebe obstáti. Stačilo tudíž, byli-li věřitelé ve vyhláškách s poukazem na čl. 243 obch. zák. vyzváni, by se u společnosti přihlásili (čl. 243 druhý odstavec obch. zák.). Nebylo třeba naznačovati, že společnost nemíní použití zmírnění, které by jí jinak poskytovalo cís. nař. čís. 114 z r. 1873. Důvodné dovolací stížnosti bylo proto vyhověti a usnésti se, jak se stalo.

### Čís. 10363.

#### **Odklad exekuce (vyklizením).**

**Složením jistoty vymáhajícím věřitelem není odstraněn předpoklad, že z neodložení exekuce hrozí povinnému nebezpečí nenahraditelné nebo těžko napravitelné újmy.**

**Pokud hrozí vymáhajícímu věřiteli újma z odkladu exekuce vyklizením.**

**Nemajetnost není důvodem, pro který by nemohla býti uložena dlužníku jistota podle § 44, druhý odstavec, ex. ř.**

(Rozh. ze dne 4. prosince 1930, R I 843/30.)

Soud první stolice zamítl návrh dlužníka na odklad exekuce vyklizením, ale jen pod podmínkou, že vymáhající strana doplní složenou již jistotu 3.000 Kč na 10.000 Kč. Rekursní soud k rekursu dlužníka povolil odklad exekuce vyklizením s podmínkou, že dlužník složí jistotu 6.000 Kč.

Nejvyšší soud nevyhověl ani dovolacímu rekursu vymáhajících věřitelů ani dovolacímu rekursu dlužníka.

#### Důvody:

Napadené usnesení, jímž rekursní soud povolil k návrhu povinného odklad exekuce vyklizením z bytu pod podmínkou, že povinný složí 6.000 Kč jako jistotu pro vymáhající věřitele, napadají obě strany, leč neprávem. Pokud jde o dovolací rekurs vymáhajících věřitelů, v němž brojí proti tomu, že odklad byl vůbec povolen, mají mylně vymáhající věřitelé za to, že, ani složili ke krytí případné škody povinného z neodložení exekuce 10.000 Kč, jest tím odstraněn předpoklad povolení odkladu podle § 44 odstavec první ex. ř., že z neodložení exekuce hrozí povinnému nebezpečí nenahraditelné nebo těžko napravitelné újmy. Možnost přivoditi složením jistoty výkon exekuce i přes nebezpečí újmy pro povinného, zákon v § 44 odstavec první ex. ř. neuvádí a připouští jistotu jen, pokud jde o případnou újmu vymáhajícího věřitele (§ 43 druhý odstavec, § 44 druhý odstavec ex. ř.). Mimo to složení jistoty neodstraňuje nebezpečí nenahraditelné nebo těžko napravitelné majetkové újmy a nelze ani říci, že by 10.000 Kč byla případná škoda povinného z vyklizení bytu, hrozící ze ztráty zákaznictva a jinak za všech okolností kryta. Složením jistoty vymáhajícím věřitelem předpoklad odkladu exekuce podle § 44 první odstavec ex. ř. nebyl odčiněn. Nelze přisvědčiti vymáhajícím věřitelům ani v tom, že odklad exekuce neměl býti povolen, ježto újma z odkladu jim hrozící jest větší než újma hrozící povinnému. Pro újmu hrozící z odkladu exekuce vymáhajícímu věřiteli stačilo podle § 44 druhý odstavec ex. ř. uložiti povinnému jistotu, jakž se i stalo. Neodepřel tedy rekursní soud právem povolení odkladu pro újmu vymáhajících věřitelů. Co se týče dovolacího rekursu povinného, brojí se v něm proti uložení jistoty, leč neprávem. Vymáhající věřitelé jsou odkladem ohroženi na včasném uspokojení, na něž mají nárok (viz rozhodnutí čí. 6019, 8036 sb. n. s.) a nelze popřít, že jim z odkladu exekuce újma hrozí. Jinému než Františku D-ovi, jednomu z vymáhajících věřitelů, vymáhající věřitelé byt povinného, jenž má býti vyklizen, dáti do nájmu nebo přenechati ovšem nemohou, neboť svolení

k výpovědi bylo uděleno proto, by se František D. mohl do bytu nastěhovat (§ 1 (3) zákona ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n.), ale újma z odkladu vymáhajícím věřitelům přes to hrozí, neboť nájemné, které František D. v cizím domě musí platiti, jež značně vyšší než nájemné povinného. Již tato újma, nehledíc k újmám jiným, najmě k újmě hrozící zdraví Františka D-a, stačí k uložení jistoty. Uvádí-li povinný, že pro nemajetnost jistotu nemůže dáti a že mu proto jistota neměla býti uložena, není v právu, neboť nemajetnost není důvodem, pro který by nemohla býti povinnému uložena jistota podle § 44 druhý odstavec ex. ř. (rozhodnutí čís. 5530 sb. n. s.). Pokud jde o výši uložené jistoty, neshledává dovolací soud, že jistota ta jest v poměru k ohrožení vymáhajících věřitelů nepřiměřeně vysoká.

### Čís. 10364.

**Na státu nelze se (ani na Slovensku) vzhledem k zákonu ze dne 31. ledna 1922, čís. 41 sb. z. a n., domáhati náhrady škody pořadem práva z důvodu, že žalobce jako voják v činné vojenské službě utrpěl, plně služební rozkaz, poranění, jež následkem prý neodborného a povrchního léčení vojenskými lékaři mělo pro něho v zápětí trvalou vadu.**

(Rozh. ze dne 4. prosince 1930, R I 851/30.)

Žalobce domáhal se na Československém eráru a na vojenských lékařích náhrady škody z důvodu, že jako voják v činné vojenské službě utrpěl, plně služební příkaz, poranění, které následkem povrchnosti a nedbalosti žalovaných vojenských lékařů a neplnění povinností při léčení žalobce způsobilo trvalou vadu a zmenšilo pracovní a výdělečnou schopnost žalobcovu kromě značných bolestí a výloh léčení. Námitku nepřipustnosti pořadu práva soud první stolice (krajský soud civilní v Praze) zamítl. **Důvody:** Soud uznal, že v této věci pořad práva není vyloučen. Žalobce sloužil jako voják v Bratislavě, tedy v území, kde platí právo slovenské, a na tomto území nastala událost, pro kterou jest žalováno. Na tomto území platí zásada, že stát ručí za výkony svých zřízenců vždy, kdykoliv vykonávají svou službu státem jim uloženou. Že žalovaný MUDr. Josef L. byl činným jako orgán státu, tvrdil žalobce a žalovaný stát nepopřel. Jest proto z jeho činu civilněprávně stát zodpovědný a lze pro jeho konání žalovati u civilního soudu československý stát. **R e k u r s n í s o u d** vyhověl námitce nepřipustnosti pořadu práva, zrušil celé řízení v první stolici jako zmatečné, a odmítl žalobu. **Důvody:** Stížnost dovozuje, že jde o žalobu osoby, která jako voják v činné službě vojenské byla prý poškozena vojenskými lékaři při výkonu jejich služby ve vojenské nemocnici, takže jde o nárok veřejnoprávní, plynoucí ze služebního poměru žalobce při plnění veřejnoprávní branné povinnosti, pro který pořad práva není přípustný, dále, že nároky vojáků stavších se invalidními následkem vojenské služby jsou zvlášť upraveny zákonem ze dne 31. ledna 1922, čís. 41 sb. z. a n.,